

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-05-22
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 7123-12
 Enhet 12

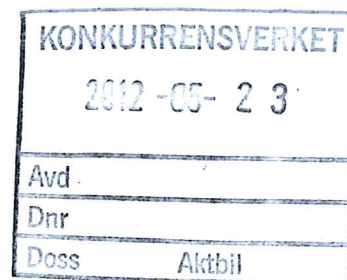
SÖKANDE

Städab Service Partner Sverige AB, 556064-2687
 Box 855
 751 08 Uppsala

MOTPART

Stockholms Stad, Utbildningsförvaltningen genom Hässelby Villastads
 skola
 Box 22049
 104 22 Stockholm

Ombud:
 Stadsadvokat Oscar Jacobsson
 Stadsledningskontoret
 Juridiska avdelningen
 105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 235552

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Stockholms stad, Utbildningsförvaltningen genom Hässelby Villastads skola genomför en upphandling av lokalvårdstjänster för Hässelby Villastads skola. Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande enligt bestämmelserna i LOU. Städab Service Partner AB har ansökt om överprövning av förfrågningsunderlaget innan anbudstiden utgång. Anbudstiden gick ut den 17 april 2012.

Städab Service Partner Sverige AB (Städab) har ansökt om överprövning och yrkar att referenskraven i förfrågningsunderlaget ändras från tre till två städuppdrag i skolmiljö omfattande en städyta om minst 9 300 kvm. Till stöd för sin talan anför de följande. Enligt förfrågningsunderlaget under punkten 1.5 erfarenhet och kompetens skall anbudsgivare ha utfört minst tre städuppdrag i skolmiljö eller motsvarande lokaler om minst 9 300 kvm. Eftersom skolan är 9 300 kvm torde två referenser om 9 300 kvm vara fullt tillräckligt. Förfrågningsunderlaget strider mot proportionalitetsprincipen. Städab har två pågående uppdrag i skolmiljö där bägge är över 15 000 kvm. Detta måste vara fullt tillräckligt som erfarenhet och kompetens för ett uppdrag på 9 300 kvm. Stockholms kommun har vid fyra andra aktuella upphandlingar för skolor; Trollbodaskolan (8 500 kvm), Backluraskolan, Vällingbyskolan (10 800 kvm) och Vinstagårdsskolan krävt två referenser. Därmed torde Stadens argument falla att ”tre referensuppdrag utförda efter den 1 januari 2009 har bedömts vara nödvändiga för att uppnå syftet, nämligen tillräcklig teknisk kapacitet och förmåga att utföra efterfrågade tjänster i de lokaler som upphandlingen avser”.

Stockholms stad bestrider sökandens yrkande och anför följande. Kravet på tre referensuppdrag strider inte mot proportionalitetsprincipen. Sökande påstår att det torde vara fullt tillräckligt med två referenser eftersom skolan

är 9 300 kvm. Under avsnitt 1 med rubriken "Krav på leverantören (avsnitt 1)" och under punkt 1.5 med rubriken "Företagets erfarenhet och kompetens" i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

"Leverantör **ska** ha utfört minst tre städuppdrag i skolmiljö eller annan motsvarande miljö omfattande en städyta om minst 9 300 kvm. Uppdragen **ska** avse extern kund och vara utförda efter den 1 januari 2009."

Enligt anvisningarna i samma punkt ska anbudet innehålla en redovisning av tre uppdrag som har utförts av anbudsgivande företag. Av redovisningen ska vissa i anvisningarna efterfrågade uppgifter framgå.

Städytan i skollokalerna uppgår till sammanlagt 9 332 kvm.

Skolverksamheten omfattar förskoleklasser upp till och med årskurs 9.

Skolan består av sammanlagt 6 byggnader, en byggnad för högstadiet, en byggnad för mellanstadiet samt 4 separata byggnader för förskoleklasser och lågstadiet. Antalet elever är ca 900 och anställda är ca 120.

Upphandlingsföremålet avser således en stor skola såväl ytmässigt som sett till antal elever och personal.

Enligt 11 kap. 11 § andra stycket LOU får den tekniska kapaciteten styrkas bl.a. genom en förteckning över de viktigaste tjänster som utförts under de tre senaste åren, varvid skall framgå värde och tidpunkt samt huruvida det varit fråga om privata eller offentliga mottagare. Något hinder mot att kräva tre referensuppdrag föreligger inte. Av proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU och bestämmelsen i 11 kap. 2 § LOU följer att upphandlande myndighet inte ska ställa andra eller högre krav än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med kraven. I förevarande upphandling är referenser avseende städentreprenad enligt kravet mycket betydelsefullt för staden. Tre referensuppdrag utförda efter den 1 januari 2009 har bedömts vara nödvändigt för att uppnå syftet, nämligen tillräcklig teknisk

kapacitet och förmåga att utföra efterfrågade städtjänster i de lokaler som upphandlingen avser. Kravet går inte utöver vad som kan anses vara nödvändigt för att säkra en fullgod städentreprenad. Ett mindre antal referensuppdrag skulle inte vara tillräckligt. Det föreligger inte något annat eller mindre ingripande sätt att uppnå syftet med kravet. Kravet är således proportionerligt. Med hänsyn till det anförda saknas grund för ingripande mot upphandlingen och sökandens talan ska därför ogillas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

En överprövning enligt LOU innebär en kontroll av om upphandlande myndighet följt de principer för offentlig upphandling som framgår av 1 kap. 9 § LOU samt övriga bestämmelser i LOU. Som huvudregel har den sökande parten, som gör gällande att en upphandling inte har genomförts i enlighet med bestämmelserna i LOU, bevisbördan för att så inte är fallet.

I förfrågningsunderlaget under punkten 1.5 Företagets erfarenhet och kompetens står angivet att "Leverantören ska ha utfört minst tre städuppdrag i skolmiljö eller motsvarande lokaler som i denna upphandling

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

DOM

Allmänna avdelningen

omfattande en städyta om minst 9 300 m². Uppdragen **ska** avse extern kund och vara utförda efter den 1 januari 2009.”

Stockholm stad har anfört att tre referensuppdrag utförda efter den 1 januari 2009 har bedömts vara nödvändigt för att uppnå syftet, nämligen tillräcklig teknisk kapacitet och förmåga att utföra efterfrågade städtjänster i de lokaler som upphandlingen avser.

En upphandlande myndighet har en långtgående frihet att utforma förfrågningsunderlaget på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till upphandlingsobjektet. Enbart det förhållandet att den upphandlande myndigheten ställer krav som inte samtliga leverantörer kan uppfylla innebär i sig inte en överträdelse av LOU. Det aktuella kravet i förfrågningsunderlaget om tre städuppdrag måste anses utgöra en lämplig och nödvändig åtgärd för att uppnå det av Stockholms stad angivna syftet. Förvaltningsrätten finner därför att det aktuella skall-kravet inte kan anses strida mot proportionalitetsprincipen. Städabs ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a LOU)

Ann-Jeanette Eriksson

rådman

Föredragande har varit Karin Ekström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU